

Utbildningsinspektion i Pilevallsskolan, grundskola F-6

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen har inriktats mot sju områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sju områdena, som granskats utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Normer och värden
2. Kunskaper

Verksamheten:

3. Arbetsmiljö och delaktighet
4. Pedagogisk verksamhet och undervisning
5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning
7. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning, stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och författningar i övrigt. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut angående förbättrings- och kritikområden.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Pilevallsskolan	Antal barn/elever
Förskoleverksamhet	161
Skolbarnsomsorg	99
Förskoleklass	42
Grundskola	292

Utbildningen vid rektorsområdet omfattar förskoleverksamhet med språkförskola, grundskola (skolår 1-6) med förberedelseklass och skolbarnsomsorg.

Skolans elever och pedagogiska personal arbetar i arbetslag. Ett arbetslag ansvarar för skolår 1-2, ett arbetslag ansvarar för skolår 3-4 och ett arbetslag ansvarar för skolår 5-6. Till varje arbetslag finns en s. k processledare.

Förskoleklassens verksamhet bedrivs på Pilekvisten som ligger ca 300 meter från skolan där 25 barn i klassen också har sin skolbarnsomsorgsverksamhet.

Förskoleverksamheten finns på tre platser. Två förskoleavdelningar finns på Pilekvisten (Storängens och Lillängens förskola), fyra avdelningar på Örtagårdens förskola och tre avdelningar på Fagerängen (Klöverns förskola). Skolbarnsomsorgen har ett eget hus integrerat med Pilevallsskolan med 74 inskrivna barn. Språkförskolan "Lill-klotet" och förskoleklassgruppen finns på Pilekvisten. Till rektorsområdet hör också Köpinge familjecenter. Familjecenter är dels en öppen förskola, dels ett samarbete mellan förskola/skola, socialtjänst och sjukvården dit föräldrar kan vända sig för stöd och konsultation.

Skolan är placerad i Trelleborgs östra del. Pilevallsskolan byggdes 1964. De flesta eleverna kommer från bostäderna runt skolan. Flertalet av lägenheterna är hyresrätter. Det finns också bostadsrätter och villakvarter som tillhör upptagningsområdet.

Av skolans drygt 300 elever är 203 berättigade till modersmålsundervisning. 162 elever utnyttjar denna möjlighet.

Genomförandet av inspektionen i Pilevallsskolan

Skolverket sände den 10 maj 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Pilevallsskolan har bestått av undervisningsråden Mats Lundqvist och Ingela Jonasson. Besök i Pilevallsskolan inleddes den 19 oktober 2004 och avslutades den 20 oktober 2004.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Pilevallsskolan, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Pilevallsskolan genomfördes formella intervjuer med rektorer, personal vid skola, förskoleklass och förskola, föräldrar till barn i förskola och skola samt elever. Lektioner i olika skolår besöktes. Besök gjordes på Örtagårdens förskola, Köpinge familjecenter samt Pilekvistens förskoleklass, språkförskola och förskoleavdelningar.

Bedömning

1. Normer och värden

Enligt skollagen skall utbildningen för barn och ungdom främja deras utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I läroplanerna framhålls att barnen och eleverna skall utveckla förståelse och respekt för alla människors lika värde. Skolan skall sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet. Eleverna skall också utveckla sin förmåga att göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden. Eleverna skall kunna ta ett allt större ansvar för det egna arbetet och för miljön.

Inom detta granskningsområde behandlas resultaten av arbetet för att främja vårt samhälles demokratiska värderingar och för att utveckla normer och värden enligt läroplanernas mål.

I Pilevallsskolan är honnörsorden omtanke, trygghet, kreativitet och glädje. Inspektörerna upplevde också vid besöket nyfikna och glada elever som trivs på sin skola. Ingen av de intervjuade eleverna känner sig orolig när han/hon skall gå till skolan på morgonen. Mobbning kan förekomma men enligt såväl elever som personal i mycket begränsad omfattning.

Ett arbetslag redovisar ett projektarbete som handlar om att arbeta för en sund psykosocial arbetsplats och inlärningsmiljö för såväl personal som elever. Som ett led i detta projekt har enkätundersökningar genomförts vid tre tillfällen. Som exempel kan nämnas att 68 procent av eleverna gav högsta betyg i trivsel-frågan och 5,5 procent den lägsta. Senare under läsåret genomfördes samma enkät. Vid detta andra tillfälle var "högstasiffran" intakt medan ingen elev kryssade i lägstanivån för trivsel.

Läsåret 2003-2004 upplevde både elever och personal ett hårt språkbruk. Detta har emellertid blivit mycket bättre. En förklaring till detta är enligt eleverna att lärarna bestämde sig för att ringa hem till elevens föräldrar så fort de hörde att någon elev använde könsord eller liknande mot någon annan elev.

Både elever och lärare menar att det i huvudsak finns respekt mellan barn och vuxna på skolan även om lärarna anser att det är svårare med en naturlig respekt från de elever man inte undervisar.

Eleverna tar ansvar för sin egen utbildning och miljön de vistas i. På skolan finns det sköldpaddor, ormar och fiskar som eleverna ansvarar för. Detta fungerar väl enligt lärarna. Skolan är visserligen lite sliten men klotter och nedskräpning kunde inte inspektörerna notera.

Skolan arbetar för närvarande med ett policydokument kring det demokratiska lärandet där elevinflytandet är en viktig värdegrundsfråga.

Förskoleverksamheten

På förskolorna som tillhör området finns en atmosfär som utstrålar trygghet hos barnen och kompetens hos personalen. Föräldrar uppger att det känns tryggt att lämna barnen som längtar till förskolan. En förälder uppger att det på en avdelning finns en del barn som upplevs som ganska utåtagerande. Emellertid tycker föräldern att personalen gör ett bra arbete med denna grupp.

Sammanfattningsvis visar inspektionen att elever och barn känner sig trygga och visar respekt mot varandra och andra. Eleverna tar ansvar och ges inflytande i förhållande till ålder och mognad. Språkbruket mellan de äldre barnen, som tidigare upplevdes som ett problem, har förbättrats.

2. Kunskaper

Utbildningen skall ge kunskaper i vid mening, såväl fakta och förståelse som färdigheter och förmåga att exempelvis utvärdera sitt eget lärande och att arbeta självständigt. Skolan skall sträva efter att varje elev tillägnar sig kunskaper inom utbildningens ämnesområden och kurser men även utvecklar en tillit till sin egen förmåga och en nyfikenhet och lust att lära. Målen för lärandet anges närmare i de nationella läroplanerna och i kursplanerna.

Inom detta område granskas resultaten av det pedagogiska arbetet.

I Pilevallsskolan står det i verksamhetsberättelsen att skolan inte har nått de resultat de önskar. I första hand gäller det läsförståelsen hos det stora antalet barn som har invandrarbakgrund. Detta avspeglar sig också i de nationella proven.

De nationella proven i skolår 5 vårterminen 2004 gav följande resultat:

Pilevallsskolan	Totala antalet elever	Antal som uppnått målen	Andel som uppnått målen
Svenska	62	40	65 %
Engelska	62	53	85 %
Matematik	62	45	73 %

Skolan är väl medveten om den stora andelen elever som inte når målen i svenska och matematik. Resurserna prioriteras i hög grad för detta arbete.

Inspektörerna ställer sig dock frågande till om skolan vet vilken kunskapsnivå eleverna uppnår i övriga ämnen i förhållande till de nationella målen. Eleverna uttrycker en osäkerhet beträffande vilka kunskapsmål som gäller och såväl lärarna som skolans ledning kan inte redovisa någon tydlig strategi för hur denna kontroll genomförs. Som exempel svarar lärarna att man inte har elevens val eller hem- och konsumentkunskap innan skolår 5, vilket är anmärkningsvärt

eftersom läroplanen har mål att uppnå som berör hem- och konsumentkunskap i skolår 5 (se avsnitt 6 i denna rapport angående tillgång till utbildning i exempelvis hem- och konsumentkunskap).

Skolan ingår, liksom de andra skolorna i kommunen, i försöksverksamheten en ”timplanelös skola”. När en skola starkt prioriterar ett område, i det här fallet svenska, och därmed också har tonvikten på stödundervisning inom detta område är det väsentligt att kunskapskontrollen för övriga ämnen fungerar. Det är inte minst viktigt att sådana kontrollsystém är tydliga när det är målen och inte antalet timmar som styr verksamheten såsom fallet är i en ”timplanelös skola”. Visserligen konstaterades utmärkta exempel på tydlighet beträffande vilka mål ett tematiskt arbete syftade till. Det är ändå, enligt inspektörernas bedömning, ett påtagligt förbättringsområde att generellt diskutera hur kunskapskontrollen kan öka och hur kursplanemålen kan förtydligas beträffande alla ämnen och inte enbart svenska, engelska och matematik.

Kommunen har bestämt att alla elever ska ha en individuell utvecklingsplan vilket också genomförs på Pilevallsskolan. Rätt utnyttjad borde denna rimligtvis vara en garant för ovanstående, men inspektörerna fick inte uppfattningen att IUP:n användes för alla ämnen/ämnesområden.

Förskoleverksamheten

Förskolan följer barnens utveckling genom bland annat en individuell utvecklingsplan. Denna plan är ett viktigt underlag för utvecklingssamtal. Föräldrarna upplever att barnen utvecklas mycket under sin tid i förskolan och gav flera exempel på motorisk och social utveckling liksom att barnen utvecklar självständighet och självförtroende.

Sammanfattningsvis bör skolan diskutera hur kunskapskontrollen kan öka och hur kursplanemålen kan förtydligas beträffande alla ämnen och inte enbart svenska, engelska och matematik. Vidare bör skolan ytterligare diskutera hur målpåfyllelsen kan öka i ämnena svenska och matematik.

3. Arbetsmiljö och delaktighet

Enligt skollagen skall verksamheten i skolan vara utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar där skall främja aktning för varje människas egenvärde, respekt för vår gemensamma miljö samt jämställdhet mellan könen. Särskilt skall den som verkar inom skolan aktivt motverka alla former av kränkande behandling. All personal skall samverka med elever och föräldrar i arbetet för att forma en god miljö – fysiskt och psykosocialt - för utveckling och lärande.

Granskningen gäller hur man i verksamheten arbetar för en god miljö och för att förebygga kränkningar och ge möjlighet till delaktighet och samverkan.

I Pilevallsskolan finns, enligt intervjuerna, välfungerande formella samverkansorgan med eleverna i form av klassråd, elevråd och miljøråd. Mobbningsplan finns och fungerar, enligt intervjuerna, väl. Ett mobbningsteam arbetar enligt en sjustegsmodell och föräldrarna kopplas in tidigt. Det finns också handlingsplaner för konflikthantering och kränkande särbehandling på skolan. Skolan har s.k. kamrattstödare. Detta arbete hade dock inte kommit igång vid inspektions-

tillfället men enligt eleverna skall kamratstöderna för innevarande läsår utses inom kort.

Elevernas inflytande i den vardagliga undervisningssituationen varierar. Eleverna anser att det skiftar från klass till klass och även mellan arbetslagen. Rektorerne menar att det nystartade projektarbetet med "det demokratiska lärandet" sätter elevernas inflytande i fokus. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med elevinflytande är bra, inte minst tack vare detta projektarbete.

Föräldrarna tycker att de har inflytande beträffande det egna barnets situation. Även föräldrakvällar och kvällscirklar för föräldrar anordnas i ett projekt kallat "välkomsten".

Skolan arbetar med hälsofrämjande åtgärder på olika sätt. Skolan har temaarbete om frukt och många elever springer eller går 800 meter varje dag (en runda kring skolan). Alla elever har idrott och hälsa på schemat två gånger varje vecka. Skolhälsovård anordnas.

Förskoleverksamheten

På förskolorna finns föräldraråd och föräldrarna upplever att de har ett visst inflytande. Personalen på förskolorna är öppna för förslag från föräldrarna även om erfarenheterna varierar beträffande genomförandet på de olika avdelningarna. Föräldrarna saknar dock plan för verksamheten och har därför svårt att påverka övergripande målsättningar och kvalitetsredovisning.

Det senaste året har det varit en del konflikter framför allt bland äldre pojkar på en avdelning. Personalen har aktivt arbetat med detta bland annat genom samtal och övningar samt genom samarbete med föräldrarna. Personalen tycker detta arbete har fungerat bra och föräldrarna upplever samma sak.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att miljön för lärandet är god. Arbetet mot kränkande behandling fungerar väl och arbetet med att förbättra elevinflytandefrågor är aktivt.

4. Pedagogisk verksamhet och undervisning

Arbetet för att nå de nationella målen för utveckling och lärande skall främst utformas av eleverna och personalen. Skolan skall samverka med hemmen. Läroplanerna, andra statliga förordningar och kursplanerna ger riktlinjer för arbetet. Det finns bestämmelser om timplaner och ämnes- och kursstruktur, riktlinjer för stödinsatser, för betygssättning och utvecklingssamtal, för utbildning på arbetsplatser, en garanterad undervisningstid etc. Målen i kursplanerna ger dessutom vägledning för arbetssätten genom att beskriva vilka kunskaper, färdigheter och övrig utveckling barnen och ungdomarna skall nå.

Granskningen riktas mot hur man arbetar för att nå målen och hur man anpassar arbetet till olika behov.

I Pilevallsskolan finns tre arbetslag (skolår 1-2, 3-4 respektive skolår 5-6). Samverkan mellan de olika arbetslagen i grundskolan är tillfredsställande. Skolbarnsomsorgen har ett " eget hus " inom skolan dit eleverna går efter avslutad skoldag. Förskoleklassen finns inte på skolan, utan är istället integrerad med språkförskola och två förskoleavdelningar på Pilekvisten. Förskoleklassen, grundskolan och skolbarnsomsorgen har således verksamhet i olika byggnader men också med två olika chefer. De två rektorerna ansvarar för olika delar av dessa verksamheter.

Inspektörerna bedömer att varje verksamhet var för sig fungerar väl, men att skolan måste vara mycket uppmärksam på samverkan mellan förskoleklass, grundskola och skolbarnsomsorg, eftersom lokalmässiga och organisationsmässiga svårigheter finns. Dock finns det redan idag gemensam planeringstid för skolan och skolbarnsomsorgen.

Lärarna är rutinerade, visar stort engagemang och god kompetens. Behörigheten är hög. Arbetssätten och arbetsformerna varierar. Eleverna har lektioner där läraren har genomgångar som följs av arbete. De har också s.k. veckoarbeten där eleverna tillsammans med läraren går igenom veckans arbete och sedan på egen hand planerar tiden.

I förskoleklassgruppen (42 barn) ansvarar fyra förskollärare och en barnskötare för verksamheten. Flera rum finns för gruppen och " fritids " är integrerat för dessa barn i samma lokaler och med samma personal. I skolår 5-6 arbetar man med " behovsgrupperingar " som enligt inspektörernas bedömning är samma sak som nivågruppering. Lärarna menar att grupperna hela tiden är flexibla och att de har fått betydligt bättre resultat sedan detta infördes. De anser att det är lättare för läraren att möta varje elev på den nivå han/hon befinner sig, inte minst därför att språkkunskaperna varierar stort. Lärarna har inte heller märkt några negativa sociala konsekvenser, något man i början kände en viss oro för. Såväl elever som föräldrar uttrycker att detta är bra och ser enbart fördelar med systemet. Inspektörerna vill dock påtala vikten av att både lärare och skolläda är noga med att följa upp eventuella negativa sociala konsekvenser en sådan organisation kan medföra.

Alla elever har en individuell utvecklingsplan som lärare, elev och föräldrar tillsammans går igenom vid varje utvecklingssamtal. Lärarna använder dock inte hela materialet.

En stor andel elever bedöms av skolan ha stödbehov. Skolan har en personalgrupp, den s.k. framtidsgruppen, som arbetar med läs- och skrivutveckling. Såväl speciallärare som ordinarie lärare och modersmålslärare arbetar tillsammans för att stödja och förbättra detta. Ett konsultteam med specialpedagog, psykolog, kurator och skolsköterska är också kopplat till skolan. Åtgärdsprogram upprättas för alla elever som behöver det och det huvudsakliga ansvaret för upprättandet av dessa har mentorn/ klassläraren.

Förberedelseklassen har 16 elever där alla elever utom en har modersmålsundervisning. I klassen arbetar två lärare med svenska som andraspråk. Eleverna finns i klassen mellan sex månader och upp till ett och ett halvt år. Individuell prövning görs för varje elev innan klassplacering i " vanlig klass " görs.

162 av skolans 334 elever har modersmålsundervisning och flera har studiehandledning på modersmålet. Aktuella språk är albanska, arabiska, bosniska, finska, kurdiska, makedonska, polska, serbiska och spanska.

Förskoleverksamheten

De olika förskolorna planerar verksamheten huvudsakligen på dagtid där också pedagogiska diskussioner förs. Detta är enklast att genomföra på de förskolor där det finns tre eller fyra avdelningar. Språkförskolan "Lill-klotet" har 20 barn inskrivna och lärarna är flerspråkiga. Ibland måste ändå tolk användas för vissa barn, framför allt vid utvecklingssamtal. Enligt inspektörernas bedömning är verksamheten av god kvalitet även om språkliga förutsättningar och begränsade personella resurser givetvis är svårigheter i sig.

Sammanfattningsvis är skolans pedagogiska verksamhet och undervisning i linje med läroplanens intentioner för det obligatoriska skolväsendet.

5. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Kommunerna har ett övergripande ansvar för förskoleverksamheten, skolbarnsomsorgen och skolan på lokal nivå. Kommunerna är också huvudmän för de flesta verksamheterna. Läroplanerna lägger tydliga ansvarsområden på rektor och personal för skolornas inre organisation och arbete. Sammantaget har dessa skyldighet att se till att rätten till utbildning och till att nå nationella mål tillgodoses.

Frågor som behandlas vid inspektionen är exempelvis om verksamheten har en ledning enligt de nationella bestämmelserna, hur denna fungerar i praktiken och om det finns system för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen samt värna enskildas rättsäkerhet.

I Pilevallsskolan finns två rektorer som har delat upp ansvaret inbördes mellan grundskolan, förskoleklassverksamheten och områdets förskolor. Båda rektorerna har pedagogisk bakgrund. En av rektorerna har genomgått akademiska studier på skollärarhögskolan i Uppsala och en rektor beräknas påbörja den statliga rektorsutbildningen i januari 2005. Rektorerna har ett gott samarbete och är förtrogna med de olika verksamheterna. Skolan har en period bakom sig med många skolläraryten och därmed oklarheter i såväl ledningsfrågor som strukturella frågor enligt rektorerna. I varje arbetslag finns processledare (sex stycken totalt för skolan och fyra för förskolan) som nyligen är utsedda och som för närvarande genomgår fortbildning. Tillsammans med rektorerna bildar de områdets ledningsgrupp. Det är dock endast rektorerna som har personalsvar.

Enligt inspektörernas bedömning är det för tidigt att uttala sig om rektorns och processledarnas möjlighet och skolans medvetenhet angående den pedagogiska utvecklingen i den nya organisationen. Inspektörerna vill dock påtala vikten av att rektor ges möjlighet att utöva ett ledarskap för den pedagogiska verksamheten. I övrigt har rektorerna god kännedom om verksamheten.

En lokal arbetsplan finns men är inte reviderad sedan 2001-2002. Den är heller inte utarbetad eller behandlad tillsammans med elever eller föräldrar. Huvudsaklig förklaring till detta är, enligt skolans ledning, att kommunens skolplan inte heller har blivit reviderad sedan 2001-2002 och att det i våras signalerades att ett mål- och visionsarbete skulle genomföras hösten 2004.

Skolan har en verksamhetsberättelse från 2002-2003 som i vissa delar hade kunnat ingå i en kvalitetsredovisning. Dessutom redovisas prioriterade projekt-mål på särskild blankett som är ett utmärkt underlag för en kvalitetsredovisning. Ovanstående kan dock inte anses vara en samlad bild av skolans mål och resultat, analys av dessa och vilka åtgärder som genomförts. Inspektörerna bedömer att skolan måste tydliggöra en kvalitetsredovisning för verksamheten.

Förskoleverksamheten

Förutom läroplanen för förskolan är kommunens skolplan också gällande för förskolans verksamhet. Varje förskola har egna mål, "honnörsord", som utvärderas i personalgruppen och tillsammans med föräldrar. Dock uttrycker den intervjuade personalgruppen att man saknar ett tydligt styrdokument för den egna verksamheten.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att skolan har en ledning som är förtrogen med verksamheten. Skolan saknar en kvalitetsredovisning där hela skolans verksamhet sammanställts vilket inte är acceptabelt.

Vidare bör skolan strukturera och sammanfoga de mål och handlingsplaner som finns till en arbetsplan som blir tydlig för både personal, elever och föräldrar.

6. Tillgång till omsorg, pedagogisk verksamhet och utbildning

Lika tillgång till utbildning, oberoende av kön, geografisk hemvist samt sociala och ekonomiska förhållanden, är en grundprincip för det offentliga skolväsendet. Barn- och ungdomsutbildningen omfattar förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Det skall finnas lika möjligheter till utbildning för barn och ungdomar med olika funktionsnedsättningar och möjligheter till utbildning i särskilda utbildningsformer. Inom skolformerna skall det också finnas olika möjligheter för eleverna att individuellt göra val av ämnen, program, inriktningar och kurser. En skola kan, enligt skollagen, profilera sig för att tillgodose olika elevers behov eller öka elevernas motivation för lärande.

Granskningen gäller om det finns tillgång till utbildning i den omfattning och med den valfrihet som anges i de statliga bestämmelserna. Även informationen om möjligheter till olika val av fördjupning, kurser, skolor och utbildningsvägar behandlas.

Pilevallsskolan har som profil och skolans val projektet "Service learning". Minst en gång i veckan praktiserar ca 100 barn på en arbetsplats där de har en handledare. Eleverna kan vara i äldreomsorgen, hos yngre barn på förskolan, i språkförskolan, i kommunens parkarbete, på stadsbiblioteket eller på skolan med olika projekt som väderstation, skolbibliotek eller att hjälpa de yngsta eleverna med att ta datakörkort. Enligt skolans personal är detta värdefullt för elevernas språkliga och sociala utveckling. För detta fick de utmärkelsen "Årets skånska skola 2003".

47 elever totalt har undervisning i svenska som andraspråk.

Elevers val anordnas inte enligt elever, skolledning och personal. Visserligen har eleverna på olika sätt möjligheter att fördjupa sig när de läser tematiskt men någon strategi eller schemaläggning i övrigt finns inte.

Undervisning i Hem- och konsumentkunskap anordnas i skolår 6 och eleverna har därmed inte fått möjlighet att uppnå målen för detta ämne till skolår 5.

Skolan har tidigare haft s. k. klasskassor och avgifter i samband med vissa resor. Nya direktiv har emellertid gått ut från skolledningen att detta inte får förekomma.

Förskoleverksamheten

Förälder blir anvisad plats för sitt barn inom fyra månader i kommunen. Barn med funktionshinder finns i förskolan. Personlig assistent finns på denna avdelning.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörsteamet att det inte har framkommit annat än att förskoleplats erbjuds i den omfattning som krävs.

Eleverna har inte beretts möjlighet att uppnå målen för hem- och konsumentkunskap till skolår 5 vilket inte är acceptabelt.

Eleverna ges inte heller valmöjligheter för att fördjupa och bredda sina kunskaper inom ett ämne eller ämnesområde, s k. elevens val.

”Service learning” är ett spännande och uppmärksammat skolans val.

7. Resurser

Huvudmannen och skolans ledning beslutar hur och med vilka resurser utbildningen skall genomföras för att de lärande skall nå de nationella målen för utbildningen. I skollagen finns dock bestämmelser om några viktiga förutsättningar för att säkra kvaliteten i utbildningen. Dessa avser främst krav på personalens kompetens, tillgång till ändamålsenliga lokaler, läromedel och annan utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning. Även principerna för resursfördelningen aktualiseras vid inspektionen.

På Pilevallsskolan finns en god yttre miljö med stora ytor på skolgården. Den större delen är asfalterad men det finns planer för olika bollspel, nära till skog och goda möjligheter för elever att röra sig. Den inre miljön är visserligen lite sliten men klotterfri och trevlig. Pilevallsskolans ”själ” är lätt att känna i den trivsamma inre miljön.

Personalen ger intryck av god kompetens och behörigheten är hög i personalstyrkan. Kompetensutveckling anordnas. Den största insatsen är ett Växtraft Mål 3 program som avslutas vårterminen 2005. Även kompetensutveckling riktad till den enskilde anordnas i mindre omfattning.

Datorerna är få. I biblioteket finns det sex stycken men bara tre fungerar. Lärarna uttrycker missnöje över tillgången till datorer på skolan. Läroböckerna har skiftande kvalitet. Det finns både gamla och nya böcker.

Förskoleverksamheten

De tre förskolorna är geografiskt placerade inne i bostadsområden. Trots detta finns acceptabla utemiljöer med gårdar som byggts om och gräsmark som utnyttjas till förskolorna. Två avdelningar (Stor-ängen och Lill-ängen) har inför hösten 2004 flyttats till Pilekvistens förskola från Klöverängens förskola. Personalen är missnöjd med lokalerna. På småbarnsavdelningen, där 14 av 15 barn

är blöjbarn, finns bara ett skötbord inne på toaletten som inte heller i övrigt är anpassad för denna verksamhet. Dessutom har de bara ett mindre sovrum för barnen. Ansvarig rektor agerade emellertid omedelbart efter inspektionstillfället och presenterade en handlingsplan för hur lokalerna på förskolan skall användas och hur de skall verksamhetsanpassas. Inspektörerna vill i det här fallet uppmärksamma verksamhetens personal och ledning på att barngruppernas sammansättning och storlek skall vara anpassad så att barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet tillgodoses. Det är viktigt att de åtgärder som nu görs utvärderas och följs upp.

Personalen på förskolorna har genomgått kompetensutveckling i språkutveckling. "Vägen till språket" har genomförts av flertalet medarbetare. Några har också deltagit i kompetensutveckling i matematik.

Principen är att på varje avdelning arbetar två förskollärare och en barnskötare och det har inte framkommit annat än att personal finns i tillräcklig omfattning.

Sammanfattningsvis måste verksamheten vara uppmärksam på att barngruppens sammansättning och storlek på förskolan är anpassad så att barnens behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet tillgodoses.

Den datortekniska utrustningen på skolan bör ses över.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten i Pilevallsskolan övergripande är av god kvalitet. Atmosfären är behaglig och "Service learning-projektet" är spännande. Skolans lärare berömdes av eleverna för sitt sätt att arbeta med att förbättra det hårda språkbruket bland de äldre eleverna. Föräldrarna var i stort nöjda med såväl skolans som förskolans verksamhet.

Det finns dock behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- att diskutera hur kunskapskontrollen kan öka och hur kursplanemålen kan förtydligas beträffande alla ämnen och inte enbart svenska, engelska och matematik,
- att diskutera hur måluppfyllelsen kan öka inom ämnena svenska och matematik för eleverna,
- att strukturera och sammanfoga de mål och handlingsplaner som finns till en arbetsplan som blir tydlig för både personal, elever och föräldrar,
- att se över datorernas kvalitet och hur supporten till dessa anordnas och
- att uppmärksamma och utvärdera arbetet på Pilekvistens förskoleavdelningar beträffande barngruppens sammansättning och storlek samt om lokalerna är ändamålsenliga.

Det finns också sådana brister i verksamheten att författningarnas krav inte uppfylls. Bristerna inom nedan angivna områden skall snarast åtgärdas.

- Eleverna har inte beretts möjlighet att uppnå målen för hem- och konsumentkunskap i skolår 5 (LpO 94, kursplanen för hem- och konsumentkunskap).

- Eleverna ges inte valmöjligheter för att fördjupa och bredda sina kunskaper inom ett ämne eller ämnesområde, s k. elevens val. (2 kap. 19-20 §§ grundskoleförordningen)
- Kvalitetsredovisning saknas (1 § förordning om kvalitetsredovisning).

Datum	Ort
2005-02-15	Lund

Mats Lundqvist

Ingela Jonasson